

Hva er gjort og hva gjøres i bransjen, hos rederier og hos myndighetene med fokus på miljø?

Som bakgrunnsinformasjon vedlegges følgende faktaoppstilling:

- 1) På oppdrag av Innovasjon Norge gjennomførte Horwath Consulting i 2007 en undersøkelse som gir oss en del fakta informasjon om cruiseutvikling & miljø. Undersøkelsen kan fåes på forespørsel
- 2) Norge har fått gjennomslag fra IMO, for nye og strengere krav som skal redusere luftforurensingen fra skip. Dette innebærer at skip ikke lenger kan gå på tungolje. Svovelutslippene skal reduseres ved at svovelinnholdet i bunkersolje som benyttes i Nordsjøen og Østersjøen reduseres fra 1,5% til 0,1% i 2015
- 3) Cruise Norway og medlemmer, dvs havner og destinasjonsselskap i Norge har sammen utviklet kvalitetsretningslinjer med fokus på miljø & trafikkspredning. Vi jobber med kontinuerlig videreutvikling av disse. Siste oppdatering var februar 2008 og revidering vil foregå høst 2009
- 4) Nox fond og avgift er innført i Norge. Cruise Norway har markedsført dette på en positiv måte overfor samtlige rederier samt oppfordret de til å signere NOx fond avtale. De "verste forurenserne" kuttet ut Norge i 2007. NOx fondet og miljøavtalen oppfattes i dag positivt av de fleste rederier.
- 5) Bergen Kommune ønsker å være en foregangskommune innefor cruise & miljø og har satt i gang et eget prosjekt under Byråd for Byutvikling Lisbeth Iversen som har som målsetting å gjøre Bergen til Europas ledende destinasjon på bærekraftig cruiseturisme. Cruise Norway har vært i kontakt med European Cruise Council og satt disse i kontakt med landstrøm prosjektet i Bergen for videre samarbeid. Flere andre havner i Norge har landstrøm på agendaen sin, med tidsperspektiv implementering fra 2012-2015. Investering i landstrøm er kostnadsdrivende og her er det behov for økonomisk støtte fra myndighetene. Europeiske rederier benytter 50Hz og kostander til investering vil beløpe seg til ca 40MNOK. For amerikanske rederier som benytter 60Hz ligger kostnadene på ca 70MNOK per havn.
- 6) Som en del av den nylig utgitte Ny nasjonal Reiselivsstrategi er det igangsatt et tre årig forskingsprosjekt som vil undersøke bærekraften i reiselivet, herunder cruiseturismen. Dette prosjektet er meget omfattende og ledes bla. av Vestlandsforskning i Sogndal. Prosjektet benytte seg av i tillegg til den fremste ekspertisen i Norge, verdens ledende eksperter på området. I de innledende møter som har vært avholdt er det ingen ting som tyder på at cruiseturismen er mindre bærekraftig enn andre deler av reiselivet.

Cruise Norway AS	Visiting address:	Phone:	+47 55 31 80 21
P.O. Box 169, Dreggen	Slottsgaten 3	Fax:	+47 55 31 80 24
N-5812 Bergen	Bergen	E-mail:	wenche@cruise-norway.no
Norway	Norway	Web:	www.cruise-norway.no

7) Det er foretatt en undersøkelse i København som konkludere med at forurensingen fra cruiseskip i København er liten og ligger langt under faregrensene. Undersøkelsen ble foretatt av Ålborg Universitet i 2006. (Oversendes på forespørsel)

8) Statens Forurensnings Tilsyn har gjort undersøkelser i Geiranger i 2006 og konkludert at Cruiseturismen ikke representerer noen reel forurensingsfare i området.

9) European Cruise Council arbeider med en undersøkelse som vil bli offentliggjort i løpet av 2009 . Undersøkelsen tar høyde for at cruiseskip ikke bare er et transportmiddel, men også hotell og restaurant. Direkte sammenligning med andre transportmidler som fly og buss er derfor ikke relevant !!!

I ECC og rederiene er det 3-400 høyt kvalifiserte medarbeidere som jobber med miljøutfordringer. Miljø taes på alvor hos rederiene.

10) Cruiserederiene har stort fokus på miljø og de fleste har iverksatt omfattende miljøtiltak. Se eksempler:

RCCL

- RCCL har 20% markedsandel globalt
- "Save the waves" miljøprogram:
  - Redusere volumet av avfall
  - Null-policy på avfall overbord
  - Matrester komposteres
  - Bokser, flasker kildesorteres og gjenvinnes
- Har installert rensesystem for avløpsvann for mer enn 600 mill. kroner
- Bruker gassturbiner i nye skip
- Bruker biodiesel hvis tilgjengelig ved bunkring og er etter sigende verden største forbruker av biodiesel

CARNIVAL

- Carnival har 42% markedsandel globalt
- Miljøprogram:
  - Null-utslipp av avfall/avløpsvann overbord
  - Kildesortering og gjenvinning der det er mulig
  - Bruk av mer miljøvennlige kjemikalier
  - Obligatorisk miljøopplæring for mannskap og andre ansatte ombord
- Carnival deltar også i lokale miljøinitiativ

Cruise Norway AS	Visiting address:	Phone:	+47 55 31 80 21
P.O. Box 169, Dreggen	Slottsgaten 3	Fax:	+47 55 31 80 24
N-5812 Bergen	Bergen	E-mail:	wenche@cruise-norway.no
Norway	Norway	Web:	www.cruise-norway.no

Begrensninger i fjordene ?

Geiranger innførte begrensninger med maks antall skip og besøkende i 2007, noe som har blitt svært godt mottatt av rederiene. For Geiranger har utviklingen vært som følger:

Dagar med 4 skip Geirangerfjord Cruishavn

2007: 9 dager

2008: 10 dager (mindre skip)

2009:4 dager

2010: Målet er ytterligere regulering på sjø ut fra de retningslinjene de allerede har. Videre bygges det kai på Hellesylt og Stranda og det vil gjøre det lettere å legge skip på "vent" for å kome inn Geirangerfjorden

Flåm kjenner sin begrensning og har takket nei til flere skip i 2009. Skip som da anløper andre havner i Sognefjorden med den lokale i verdiskapning det medfører.

I Bergen var det i 2007 5 topp dager hvorav 2 dager med 6-7 anløp. I 2008 var det 8 topp dager hvorav kun en dag med 7 anløp. I 2009 6 topp dager, hvorav 1 dag med 7 anløp og i 2010 blir det 7 topp dager og ingen med mer enn 6 anløp.

Trafikken spres i dag utover våre 35 norske cruisehavner og det er kun i Bergen, Geiranger, Flåm og Nordkapp at mange anløp av cruiseskip på enkelte dager kan virke belastende.

Vi har fortsatt en jobb å gjøre når det gjelder å spre trafikken enda bedre og dette jobbes det med kontinuerlig av de norske havnene. De lokale havnene har ,og tar ansvar. Trafikken begrenser seg selv ,og også rederiene er svært opptatt av congestion og kvalitet.

Cruise Norway AS
P.O. Box 169, Dreggen
N-5812 Bergen
Norway

Visiting address:
Slottsgaten 3
Bergen
Norway

Phone: +47 55 31 80 21
Fax: +47 55 31 80 24
E-mail: wenche@cruise-norway.no
Web: www.cruise-norway.no